

Lillehammer, 01.07.2021

Denne høringsuttalelsen er tilsluttet av DNT Valdres, DNT Odal, DNT Finnskogen og omegn, Hamar og Hedemarken Turistforening, Norges Jeger- og Fiskerforbund Oppland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Hedmark, Naturvernforbundet i Innlandet, Hedmark Krets av Norges Speiderforbund, Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oppland, Norsk Ornitologisk Forening, avd. Hedmark og Gudbrandsdal Sportsfiskeforening.

Høringsinnspill til tiltaksplan for skog- og tresektoren i Innlandet (saksnummer 2021/3756)

Forum for natur og friluftsliv Innlandet har følgende anbefaling:

- 1) For å sikre en utvikling i tråd med skoglovens formålsparagraf er det viktig at offentlig forvaltning gjennom tiltaksplanen gir tydelige føringer på samfunnets vegne. Ikke kun med tanke på skogens ressurser for økt verdiskaping eller klimatilpasning, men også tiltak som i tilstrekkelig grad kan «(...) sikre det biologiske mangfoldet, omsyn til landskapet, friluftslivet og kulturverdiane i skogen». Statsforvalteren og fylkeskommunen bør foreta et tverrfaglig arbeid der en i større grad involverer andre fagenheter for å bearbeide tiltaksplanen med mål om dette.
- 2) Vi ser frem til en andre gangs høring av tiltaksplanen. I den forbindelse kan Statsforvalter og fylkeskommune gjerne invitere til en høringskonferanse, bredt sammensatt med forvaltning, forskning, skognæring og allmenne interesser, jamfør punktet over, for å belyse muligheter og problemstillinger som kan følge satsingen på bioøkonomi i Innlandet og tiltaksplanen «Gull i grønne skoger».

Kort om bakgrunn:

I samarbeid med skog- og trenæringene har Innlandet fylkeskommune og Statsforvalteren i Innlandet utarbeidet forslag til tiltaksplan for skog- og tresektoren i Innlandet. Tiltaksplanen – Gull i grønne skoger - er forankret i Bioøkonomistrategien for Innlandet 2017–2024, som er en næringsrettet strategi som med mål om at Innlandet skal ta en nasjonal posisjon som bioøkonomiregion.

Skogen i Innlandet utgjør 26,6 millioner dekar eller 51 prosent av alt areal. Det gjør Innlandet til landets største skogfylke med en fjerdedel av landets skogressurser og 40 prosent av avvirkningen. Årlig avvirkning har en førstehandsverdi på 2 milliarder kroner. Mens 86 % av sagtømmeret videreføres i Innlandet er tilsvarende for massevirke kun 6 %.

Vurdering:

Forum for natur og friluftsliv Innlandet ser at skogen har en viktig rolle i et samfunn som i nær framtid må gjøre seg uavhengig av fossil energi. Samtidig som en sterk skogbruksnæring med stor grad av lokal videreføring er svært viktig for Innlandet fylke, er det også viktig å minne om at skogen ivaretar mange andre viktige samfunnsinteresser. Det være seg som arena for opplevelse og rekreasjon, hvor allmennhetens muligheter for friluftsliv, idrett og jakt kan nevnes. Samtidig er skogen viktig for naturmangfold, og som funksjon for flomdemping, vannrensing mm.

For å realisere vinn-vinn, et aktivt og bærekraftig skogbruk inn i et grønt skifte, og en skogbruksnæring som har tilstrekkelig støtte i befolkningen, er det viktig med et godt samspill og tydelig rolleforståelse mellom skogbruksnæring, offentlig forvaltning og ulike brukerinteresser. Selvsagt er det viktig at det offentlige sørger for en god næringspolitikk og rammevilkår for næringa, med mål om å sikre verdiskaping i Innlandet. Like selvsagt må det offentlige ta sin forvaltningsrolle og tydeliggjøre at skogen er mer enn omsetningsverdien av tømmer. Her hviler det et vårt syn et særskilt ansvar på Statsforvalteren, fylkeskommunen og Innlandets 46 kommuner. Det er nylig lagt fram en stortingsmelding som skal være en handlingsplan for å nå FNs bærekraftsmål før 2030. Denne inneholder mål for skogbruksnæringa og det fremkommer at Regjeringa vil: *«(...) Legge til rette for å skape større verdier av norske skogressurser, fremme en bærekraftig skogforvaltning og kombinere økt skogbruksaktivitet med styrkede miljøhensyn i skogbruket.»*

I forslaget til tiltaksplan for skog- og trenæringene i Innlandet er klima viet oppmerksomhet, mens andre samfunnsinteresser knyttet til skog er helt underordnet næringsaspektet. Skogloven har en bred og fin formålsparagraf (§1) verdt å minne om:

«Denne lova har til formål å fremme ei berekraftig forvaltning av skogressursane i landet med sikte på aktiv lokal og nasjonal verdiskaping, og å sikre det biologiske mangfaldet, omsyn til landskapet, friluftslivet og kulturverdiane i skogen.»

Skogloven tydeliggjør videre hvem som har ansvaret for å drive skogen i tråd med formålet. Den offentlige forvaltningen er i realiteten i stor grad på sidelinja og forvaltningsansvaret er jamfør § 4 gitt til den som driver butikken – skogeieren. Hensynet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturverdier er tenkt sikret gjennom krav som framkommer av «Forskrift om bærekraftig skogbruk» og næringens egne sertifiseringsordninger (PEFC og FSC).

Det er en andel på 4,8 % av skogen i Innlandet som er vernet etter naturmangfoldloven. Med tanke på ivaretagelse av biologisk mangfold vises det i tiltaksplanen til ordningen med frivillig vern, der det årlig bevilges i størrelsesorden 350 mill. kr. over statsbudsjettet for å innfri Stortingets målsetninger om vern av skog. Videre at skognæringa foretar miljøregistreringer i skog og at nøkkelbiotoper (1,3 %), spesielle naturtyper (1,7 %) og kantsoner (5,1 %) helt eller delvis spares for hogst. Arealmessig er det viktig å være klar over at vernet areal og nøkkelbiotoper utgjør en liten andel av samlet skogareal. Naturmiljø, friluftsliv og øvrige samfunnsinteresser må derfor utvilsomt i varetas på en god måte i det ordinære skogbruket ved årlig avvirkning. Det internasjonale naturpanelet, IPBES, er tydelige på den trusselen arealendringer har for leveområdet til dyr og planter. Den offentlige forvaltninga, gjennom Statsforvalter og fylkeskommune, må derfor i tiltaksplanen målbære viktigheten av skogsbruksnæringens ansvar i så måte, og fremme flere konkrete tiltak for å *«(...) kombinere økt skogbruksaktivitet med styrkede miljøhensyn i skogbruket»* for å sitere stortingsmeldinga om hvordan nå FNs bærekraftsmål før 2030.

Skogen er sannsynligvis den viktigste friluftslivsarenaen i Norge, og det er i det offentlighets interesse at skogen forvaltes på en måte som også ivaretar friluftslivet og folkehelsa. Mye kunnskap foreligger

om dette temaet og bør innarbeides i tiltaksplanen (jamfør Oppdragsrapport 03/2009 fra Skog og landskap). Vi skal heller ikke glemme at skog og utmark gir også store verdier ut over tømmerproduksjonen. I Innlandet felles ca. 8 200 elg, 1 200 hjort og 4 000 rådyr i året under jakt. En forsiktig beregning av førstehåndsverdien av dette gir en grunneierinntekt på i underkant av 100 millioner kroner. I tillegg kommer den verdien jakt har for våre medlemmer som den viktigste hobby og fritidsaktivitet. Skogene er også viktige for matproduksjon, beitebrukere, birøktere mm.

Stor etterspørsel og svært gode tømmerpriser har det de siste årene medført svært høy avvirkning i Innlandet. Vi skal ikke legge skjul på at dette har vært tema i flere natur – og friluftsjorganisasjoner. Flere medlemmer har tatt kontakt og spurt om hvilket lovverk og hvilke regler som gjelder ved hogst. Det er ikke unaturlig at enkelte blir misfornøyde der viktige naturområder hogges ned eller friluftsområder helt endrer karakter. Verre er det når hogster ikke foretas etter skogbrukets bærekraftforskrift eller gjeldende sertifiseringsordninger. Det er derfor viktig med en etterrettelig kontroll hos skogentreprenører og forvaltningen i kommunene. En storstilt satsing på bioøkonomi i Innlandet er kun mulig med tilstrekkelig støtte i den brede befolkningen. Da må interessekonfliktene holdes nede, og skogene må forvaltes på en god og bærekraftig måte. Vi i Forum for natur og friluftsliv har i forbindelse med tidligere møter for oppfølging av bioøkonomistrategien for Innlandet, tatt opp behovet for mer dialog med allmenne interesser for å sikre dette. Etablering av slike møteplasser bør være et viktig punkt i tiltaksplanen.

Oppsummert:

Skogens viktighet for samfunnet i bred forstand, jamfør formålsparagrafen i skogloven, følges i liten grad opp i forslaget til tiltaksplan for skog- og tresektoren i Innlandet. Vi mener det er viktig at en tiltaksplan for skogbruket og en storstilt satsing på bioøkonomi i Innlandet, utarbeidet og vedtatt av den offentlige forvaltningen, får en bred inngang og en bred forankring. Vi har derfor en klar anbefaling om at Statsforvalteren og fylkeskommunen foretar et tverrfaglig arbeid internt for å tilpasse tiltaksplanen, og sørger for at den er bedre tilpasset formålsparagrafen i skogloven og Stortingets og Regjeringens mål for bærekraftig skogbruk, naturmangfold og helsefremmende friluftsliv. Videre imøteser vi en andre gangs høring for bredere og bedre medvirkning. Statsforvalter og fylkeskommune bør invitere til en høringskonferanse, bredt sammensatt med forvaltning, forskning, skognæring og allmenne interesser, for å belyse muligheter og problemstillinger som kan følge satsingen på bioøkonomi i Innlandet og tiltaksplanen «Gull i grønne skoger». Da tar en ikke bare skogbruksnæringen på alvor, men også det brede demokratiet.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Innlandet

Morten Aas
Koordinator
FNF Innlandet